

Sisällys

VOIKO IHAN KAIKKI MENNÄ PIELEEN? 7

HANKKEEN TAUSTAT 16

- Suomalainen valtiokapitalismi 17
- Elektroniikkateollisuus tarvitsee komponentteja 23
- Saloran suuret suunnitelmat 28
- SDP:n elektroniikkapolitiikan tavoitteet 36
- Hitachi haluaa Eurooppaan 44
- Valtionyhtiö teollisuuspolitiikan välineenä 48

KUVAPUTKIPROJEKTI LÄHTEE LIIKKEELLE 57

- Poliittinen päätös 58
- Valcon perustaminen 65
- Tehtaan sijaintipaikan valinta 68
- Markkinatilanne vaikuttaa lupaavalta 76

TEHTAAN SUUNNITTELU- JA RAKENNUSVAIHE 84

- Kokonaisvastuu projektista suomalaisille 85
- Suomen Pankki haraa vastaan 89
- Tehtaan juhlalliset vihkiäiset 97
- Henkilöstöpolitiikan paradoksi 99

TUOTANNON KÄYNNISTÄMINEN OSOITTAUTUU VAIKEAKSI 103

- Aikataulu pettää alusta alkaen 108
- Suomalais-japanilaisen yhteistyön ongelmat 113
- Kokemattoman henkilöstön vika? 118
- Kohti kärjistyviä kassakriisejä 120
- Lehdistön ”Valco-vaino” 124
- Hallintoneuvosto on tyytymätön johtokuntaan 128
- Toimitusjohtaja vaihtoon 137
- Kysyntä kasvaa mutta hinnat laskevat 140

VALCO AJAUTUU UMPIKUJAAN 150

- Kevään 1979 täpärä pelastus 151
- Ongelmat kärjistyvät pian uudelleen 157
- Valmet pelastaa kuvaputkitehtaan 164
- Syytöksiä poliittisesta ajojahdista 167

Kenelle kuuluu vastuu? 170

Vanhan Valcon loppu 177

ELEKTRONIIKKATEOLLISUUS KESKITTYY

NOKIAN JOHDOLLA 182

Televastako elektroniikkakonsernin emoyhtiö? 183

Saloran lahjusskandaali 188

Salora saa uuden omistajan 194

Elektroniikkateollisuus keskittyy yksityisten yhteistyönä 198

FINNVALCO JATKAA KUVAPUTKITEHDASTA 209

Finnvalco ostaa Imatran tehtaan 210

Yhtiön tila on kriittinen ja ilmapiiri huono 214

Tekniset ongelmat ratkeavat 218

Uutta kumppania etsimässä 224

Kuvaputkikauppa ei kannata 231

VIIMEINEN JÄLJELLE JÄÄNYT VAIHTOEHTO 237

Päätös toiminnan lopettamisesta 237

Työntekijöille päätös tulee yllätyksenä 241

Tuottavuus laskee nopeasti 245

Irtisanomiset, valtion tuki ja työttömyys 247

Poliitikon vastuu liiketoiminnan onnistumisesta? 252

Tuotantolinja myydään Intiaan 260

EPÄONNISTUMISEN SYYT JA SEURAUKSET 266

Analyysi epäonnistumisen syistä 267

Valco muutti käsitystä valtion liiketoiminnasta 283

Omistajapolitiikan suunnanmuutos 288

Mitä Valcosta opittiin? 301

Viitteet 309

Lähteet 373

Liite 1. Aikajana tärkeimmistä tapahtumista 385

Liite 2. Imatran tehtaan rakentamisen kustannukset 390

Liite 3. Johto ja luottamushenkilöt 391

Liite 4. Aikalaisnäkemykset Valcon epäonnistumisen syistä 393

Abstract 397

Asiahakemisto 398

Henkilöhakemisto 401